

Achter de hallen is het puur natuur

Achter de grote bedrijfshallen op Hofskamp ligt een natuurgebied van grote ecologische waarde.

door Henk Harmsen

VARSEVELD - Langs de Boven-Slinge bij Varsseveld keert geleidelijk het oude Achterhoekse boerenlandschap terug.

Wim Jolink, bewoner van het land tussen industriegebied Hofskamp en de Boven-Slinge, houdt zich sinds 1989 bezig met begrazing en hooien. Hij wil de kleinschaligheid met de oude flora en fauna herstellen. Hij ziet reeen met jongen, ooievaars en wespendieven.

Door aankoop probeert pionier Jolink het gebied steeds verder aangesloten te krijgen. Bij zijn fraaie boerderij uit 1918 toont hij met trots een naastgelegen veldje dat volop orchideeën voortbrengt, door afplaggen en achterwege laten van kunstmatig spontaan opgekomen. Dat veldje behoorde vanouds tot het landgoed Van Palandt.

We wandelen met hem en Piet Kleingeld, oud-beleidsmedewerker voor natuur en landschap in de voormalige gemeente Wisch, op een groen pad langs de oude loop van de Slingebeek, nu nog maar een klein slootje. Door een bos lopen we naar een verschaald open terrein met een heldere poel. Hier begint de heide spontaan op te komen. In het open terrein zien we twee aan halmen hangende grijze bolletjes, die het broedsel van de tijgerspin bevatten.

Aan de rand van het terrein staan elzen en hoge peppels. Jolink wint timmer- en brandhout uit de eigen opstanden, dat hij stookt in de kachel en voor vloerverwarming. Hij heeft het materieel om hout te winnen en te verwerken en zelf te hooien. Een klompemaker gebruikt zijn populierenhout. Aan het groene pad ligt een her-

steld nat elzenbroekbosje met spontane opslag op rabatten, dat dient als retentiegebied (wadi) voor industriegebied Hofskamp. Hier kan water van daken en wegen bij hevige regenval tijdelijk geborgen worden en zo het grondwater weer aanvullen.

Op luchtfoto's is de rabattenstructuur, gegraven al vóór de ontginning, nog duidelijk te zien. Dit broekbos is indertijd hersteld op initiatief van Piet Kleingeld; naast de gemeente was het waterschap nauw betrokken bij die bijzondere keus om hier de verplichte waterretentie niet als een vijver, zoals vooraan op Hofskamp, maar als elzenbroekbos uit te voeren. Het gebied langs de Boven-Slinge is onderdeel van de provinciale

ecologische hoofdstructuur en daarmee van belang voor de natuurkwaliteit in dit gebied.

We lopen verder. In een extensief beweid stuk grasland grazen enkele Galloway-ossen. Ze kruipen bij warm weer graag onder een vrijstaande boom waarbij ook een kleine poel ligt.

Op deze jonge cultuurgrond zit het gele zand vrij dicht onder de oppervlakte. Het was daardoor voor de landbouw minder interessant. Dat het deels drassig was, blijkt uit het feit dat de Seesinkbeek hier bij Tweelgraven zijn bronzegeef heeft. Deze beek zorgt onder andere voor de afwatering van de wadi's en zoekt via Idink en Silvolde de Akkermansbeek; die uitmondt in de Oude IJssel.

sel. Hofskamp-Oost ligt op grond van de voormalige boerderij (Oud-)Breukelaar, maar voor de eenduidigheid is de naam Hofskamp aan het hele gebied gegeven.

“Het gele zand zit hier ondiep. Voor boeren was de grond dus minder interessant

Piet Kleingeld

■ Wim Jolink (rechts) en Piet Kleingeld in het natuurgebied langs de Boven-Slinge bij Varsseveld. foto Theo Kock

ven. Luchtfoto's van het gebied tonen in bodemverkleuringen nog verdwenen paden en landschapsoBJECTEN. Maar behouden zijn, te midden van de grote bedrijfshallen, de oude oprijlaan die vroeger leidde naar Breukelaar of Brökkelder, verspreide boomgroepen en een rij knotelzen bij het Koelhuis.

Voor André Kaminski, oprichter en adviseur van Stichting Achterhoek weer Mooi (STAM), zijn het toch behouden pareltjes in een sterk veranderend landschap. „We moeten niet terugblikken op het verlies van Breukelaar, maar pro-

beren in de omgeving zoveel mogelijk de verwijzingen naar de oude structuur in stand te houden.“ Dit was ook de inzet van Piet Kleingeld.

Herman Hof's van (museum) Hofshuis heeft nog wel steeds een melancholisch gevoel dat gaaf boerenland moest wijken voor de industrie, vooral die oude boerderij Breukelaar of Brökkelder (Aalderink). Des te blijer is ook Hof's met die bewaarde zichtbare restanten van het oude boerenland.

..... Dit is deel 20 in een serie over verborgen landschapsmonumenten in de Achterhoek.